

A9-0070/2023

30.3.2023

MIETINTÖ

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka IX – Euroopan tietosuojavaltuutettu (2022/2089(DEC))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Mikuláš Peksa

SISÄLTÖ

	Sivu
1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS	3
2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	5
KANSALAISVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	13
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	17
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	18

1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka IX – Euroopan tietosuojavaltuutettu (2022/2089(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2021¹,
- ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2021 (COM(2022)0323 – C9-0235/2022)²,
- ottaa huomioon Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomuksen varainhoitovuodelta 2021,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021 sekä toimielinten vastaukset³,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2021 koskevan lausuman⁴ tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan 10 kohdan sekä 317, 318 ja 319 artiklan,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046⁵ ja erityisesti sen 59, 118, 260, 261 ja 262 artiklan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,
- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0070/2023),

¹ EUVL L 93, 17.3.2021.

² EUVL C 399, 17.10.2022, s. 1.

³ EUVL C 391, 12.10.2022, s. 6.

⁴ EUVL C 399, 17.10.2022, s. 240.

⁵ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

1. myöntää Euroopan tietosuojavaltuutetulle vastuuvapauden tietosuojavaltuutetun talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021;
2. esittää huomautuksensa oheisessa päätöslauselmassa;
3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen ja siihen erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan tietosuojavaltuutetulle, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan oikeusasiamiehelle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka IX – Euroopan tietosuojavaltuutettu (2022/2089(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka IX – Euroopan tietosuojavaltuutettu,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0070/2023),
- A. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastuuta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. ottaa huomioon, että henkilötietojen suoja on unionin oikeuden suojaama perusoikeus ja että se vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklassa,
- C. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklassa määrätään, että luonnollisten henkilöiden suoja heitä koskevien henkilötietojen käsittelyssä koskevien sääntöjen noudattamista valvoo riippumaton viranomainen;
- D. ottaa huomioon, että asetuksessa (EU) 2018/1725 säädetään riippumattoman viranomaisen eli Euroopan tietosuojavaltuutetun perustamisesta ja että viranomaisen tehtävänä on suojata tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevaa oikeutta ja taata se ja varmistaa, että unionin toimielimet, elimet, toimistot ja virastot omaksuvat vahvan tietosuojakulttuurin;
- E. ottaa huomioon, että tietosuojavaltuutettu hoitaa tehtäviään tiiviissä yhteistyössä muiden tietosuojaviranomaisten kanssa osana Euroopan tietosuojaneuvostoa ja että se palvelee yleistä etua ja noudattaa puolueettomuuden, tinkimättömyyden, avoimuuden ja käytännöllisyyden periaatteita;
- F. ottaa huomioon, että tietosuojavaltuutettu siirtää tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet johtajalle tietosuojavaltuutetun talousarviota ja hallintoa koskevista tehtävistä ja vastuista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti laaditun toimenkuvauksen mukaisesti, kun taas tietosuojavaltuutetun tilinpitäjän tehtävästä vastaa komission tilinpitäjä Euroopan tietosuojavaltuutetun 1. maaliskuuta 2017 tekemän päätöksen mukaisesti;

1. panee merkille, että Euroopan tietosuojavaltuutetun talousarvio kuuluu monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeeseen 7 ”EU:n yleinen hallinto”, jonka kokonaismäärä vuonna 2021 oli 10,7 miljardia euroa; toteaa tietosuojavaltuutetun olevan suhteellisen pieni toimielin, jonka talousarvio on vain noin 0,18 prosenttia koko hallintobudjetista;
2. panee merkille, että varainhoitovuotta 2021 koskevassa vuosikertomuksessaan tilintarkastustuomioistuin kasvatti hallinnon alaan kuuluvien tapahtumien otosta 48 tapahtumasta (2020) 60:een vuonna 2021;
3. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen maininnan, että useiden vuosien aikana tehty työ osoittaa, että näiden menojen riski on yleisesti ottaen alhainen; panee kuitenkin merkille, että vuosikertomuksessa EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021 ei anneta tietosuojavaltuutetusta olennaisia tietoja, ja kehottaa tilintarkastustuomioistuinta sisällyttämään seuraaviin vuosikertomuksiin kattavat tiedot kaikkien johdonmukaisen vastuuvapausmenettelyn edellyttämien vaatimusten täyttämistä;
4. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuotta 2021 koskevassa vuosikertomuksessaan, ettei se havainnut tietosuojavaltuutettua koskevia erityisiä ongelmia;

Talousarvio- ja varainhallinto

5. panee merkille, että tietosuojavaltuutetun talousarviosta katetaan myös Euroopan tietosuojaneuvoston riippumattoman sihteeristön toiminta, ja toteaa, että tietosuojavaltuutettu on tietosuojaneuvoston jäsen ja tarjoaa henkilöstöä sen sihteeristölle;
6. panee tyytyväisenä merkille tietosuojavaltuutetun julkaiseman vuosikertomuksen vuodelta 2021; panee merkille, että vuonna 2021 tietosuojavaltuutettu saavutti tai ylitti asetetut tavoitteet kahdeksassa yhdeksästä keskeisestä tulosindikaattorista;
7. panee merkille, että tietosuojavaltuutetun talousarvio vuodeksi 2021 oli 19 463 193 euroa, mikä merkitsee 0,07 prosentin marginaalista vähennystä vuoteen 2020 verrattuna; katsoo, että tätä arvioitaessa olisi kuitenkin otettava myös huomioon, että talousarvio kasvoi 16,3 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2020 ja että samaan aikaan alkoi covid-19-pandemia, joka lisäsi työmäärää;
8. panee lisäksi merkille, että talousarvion toteutusaste oli 86 prosenttia vuonna 2021, mikä merkitsee huomattavaa lisäystä vuodesta 2020, jolloin toteutusaste oli 73 prosenttia; toteaa, että myös vuoden 2021 talousarvion toteuttamiseen vaikutti voimakkaasti covid-19-pandemia, joka ennen kaikkea rajoitti merkittävästi fyysisiä tapahtumia, konferensseja ja virkamatkoja;
9. panee merkille, että vuonna 2021 käyttöaste oli 89,60 prosenttia ja keskimääräinen maksuaika oli 19,98 päivää; kannustaa tietosuojavaltuutettua lyhentämään maksuviivästyksiä hyödyntämällä sähköisiä ratkaisuja, joiden avulla viranomaisten toiminnasta voidaan tehdä avoimempaa ja kestävämpää;

10. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu jatkoi vuonna 2021 toimiaan hallinnon tehokkuuden lisäämiseksi hyödyntämällä palvelutasosopimuksia ja osallistui jälleen laajoihin toimielinten välisiin puitesopimuksiin;

Sisäinen hallinto, toiminnan tuloksellisuus ja sisäinen valvonta

11. toteaa vuoden 2021 olleen myös haastava erityisesti covid-19-pandemian vuoksi, sillä se aiheutti välittömän tarpeen turvata henkilöstön hyvinvointi ja synnytti samalla uusia tehtäviä, kun oli otettava käyttöön EU:n digitaalinen koronatodistus sekä seurattava matkustajatietolomakkeita, kontaktien jäljityssovelluksia ja muita viruksen torjunnassa käytettäviä teknologioita ja varmistettava, että ne olivat täysin henkilötietojen suojaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisia;
12. pitää myönteisenä, että tietosuojavaltuutettu perusti välittömästi sisäisen covid-19-työryhmän seuraamaan ja arvioimaan aktiivisesti unionin pandemian johdosta toteuttamia toimia, jotka herättivät kysymyksiä ja huolenaiheita henkilötietojen suojasta ja luonnollisten henkilöiden yksityisyyden suojasta; panee lisäksi tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu käynnisti kilpailun useampien tietosuoja-asiantuntijoiden rekrytoimiseksi ja mukautti sisäistä organisaatiota tietosuojaan liittyvän lisääntyneen työmäärän huomioon ottamiseksi;
13. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu mainitsee viime vuoden vastuuvapauspäätöslauselmaan antamissaan vastauksissa päättäneensä vahvistaa ennakkotarkastuksia asianmukaisilla tarkistuslistoilla ja palkata yhden kokoaikaisen henkilöstön jäsenen sisäisen valvonnan koordinaattorin tehtävään, jotta voidaan parantaa sisäisiä menettelyjä ja tehostaa organisaatiota vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen;
14. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu on käynnistänyt toiminnan jatkuvuuden ja kriisinhallinnan uudelleentarkastelun asiaankuuluvien sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa covid-19-pandemiasta saatujen kokemusten sisäisen arvioinnin jälkeen, ja toteaa, että myös Euroopan parlamentti kannusti tähän vuoden 2020 vastuuvapauspäätöslauselmassa; on siinä käsityksessä, että prosessi on edelleen käynnissä, ja odottaa saavansa vuoden 2022 vastuuvapausmenettelyn yhteydessä tietoa saaduista kokemuksista ja mahdollisista toimenpiteistä;

Henkilöresurssit, tasa-arvo ja henkilöstön hyvinvointi

15. panee merkille, että vuoden 2021 lopussa tietosuojavaltuutetun palveluksessa oli 132 henkilöstön jäsentä eli vähän enemmän kuin vuoden 2020 lopussa, jolloin henkilöstön jäseniä oli 124, ja huomattavasti enemmän kuin vuoden 2019 lopussa, jolloin henkilöstön jäseniä oli 107; panee huolestuneena merkille, että sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrä kasvoi vuodesta 2020, jolloin se oli 37, niin että vuoden 2021 lopussa sopimussuhteisia toimihenkilöitä oli 49, ja että virkamiesten määrä laski samalla ajanjaksolla 72:sta 68:aan; kannustaa tietosuojavaltuutettua tarjoamaan työntekijöilleen vakituisia työsopimuksia, jotta taataan toiminnan jatkuvuus ja turvatut työpaikat; korostaa, että tietosuojavaltuutetun haasteena on houkutellessa asiantuntijoita, joilla on tarvittavaa asiantuntemusta tietyillä aloilla, ja kannustaa tietosuojavaltuutettua selvittämään keinoja, joilla se voisi lisätä avointen virkojensa näkyvyyttä;

16. panee merkille, että tietosuojavaltuutetulla oli neljä kertaa enemmän lainsäädäntöä koskevia kuulemisia vuoteen 2019 verrattuna, ja toteaa, että tätä työmäärän kasvua hoitamaan on otettu vain yksi uusi henkilöstön jäsen; panee lisäksi merkille, että unionin toimielinten tietoaaineistot, joiden seurannasta tietosuojavaltuutettu vastaa, lisääntyvät myös jyrkästi;
17. panee tyytyväisenä merkille, että vuoden 2021 lopussa henkilöstössä edustettuna olevien EU:n kansalaisuuksien määrä oli kasvanut 21:een, kun se vuoden 2020 lopussa oli 20; panee lisäksi merkille, että kun edustettuina on useampia kansalaisuuksia, toimielimen maantieteellinen tasapaino on parantunut; kehottaa tietosuojavaltuutettua myös jatkamaan yhtäläisten mahdollisuuksien ja maantieteellisen tasapainon edistämistä keskijohdon ja ylemmän johdon toimissa;
18. panee merkille, että kahdessa ylimmän johdon virassa oli mies mutta keskijohdossa naisten osuus oli 75 prosenttia (kolme neljästä); panee merkille, että tehtäväryhmissä II–IV 38 henkilöstön jäsentä 48:sta eli lähes 80 prosenttia oli naisia; panee lisäksi merkille, että naisten osuus koko työvoimasta oli 63 prosenttia vuonna 2021, kun se vuonna 2020 oli 58 prosenttia;
19. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu mainitsee viime vuoden vastuuvapauspäätöslausemaan antamissaan vastauksissa, että sen henkilöstöhallinto osallistuu säännöllisesti henkilöstövalintaan ja palvelukseenottoon liittyviä tiedostamattomia ennakoasenteita käsittelevään koulutukseen, jotta varmistetaan yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevan strategian asianmukainen täytäntöönpano;
20. panee merkille, että vuoden 2021 lopussa toimien täyttöaste oli 88 prosenttia, mikä on melko alhainen; toteaa samalla, että vuoden 2021 lopussa oli käynnissä joitakin valintamenettelyjä ja joitakin virkoja pidettiin avoimina odotettaessa tietosuojakilpailun läpäisseiden varallaololuettelo, joka julkaistiin vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon lopussa; panee lisäksi merkille, että vuonna 2021 ei ollut avoimna yhtään ylemmän johdon tai keskijohdon virkaa;
21. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu kiinnitti huomiota sekä tietosuojavaltuutetun että tietosuojaneuvoston henkilöstön henkisen hyvinvoinnin varmistamiseen covid-19-pandemian aikana, myös tarjoamalla muun muassa sekä henkilökohtaista että ryhmätukea;
22. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu on kehittänyt joustavien työjärjestelyjen järjestelmän, johon kuuluu myös joustava työaika, jossa henkilöstö voi päättää päivittäin töidensä aloittamis- ja päättämisaikankohdan klo 7.00–20.30 välisenä aikana; pitää lisäksi myönteisenä, että tietosuojavaltuutettu on luonut myös järjestelmän, jossa henkilöstö voi kerryttää korvattavissa olevia ylityötunteja;
23. panee merkille, että nykyisten sääntöjen mukaan henkilöstön jäsenet voivat tehdä etätyötä enintään kolme päivää viikossa ja että esimiehen suostumuksella jotkut henkilöstön jäsenet voivat tehdä etätyötä yli 60 prosenttia; pitää myönteisenä, että etätyösääntöjen mukaan henkilöstö voi työskennellä asemapaikan ulkopuolella enintään 15 päivää vuodessa ja nimittävän viranomaisen suostumuksella vielä 15 päivää; kannustaa tietosuojavaltuutettua sallimaan etätyön mahdollisuuksien mukaan henkilöstön jäsenten sitä pyytäessä;

24. panee merkille, että tietosuojavaltuutettu on parhaillaan perustamassa tyytyväisyystutkimusten tulosten perusteella työryhmää kehittämään strategista lähestymistapaa, jolla varmistetaan, että työmäärä jaetaan tasapuolisesti henkilöstön kesken; panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2021 ei kirjattu yhtään työuupumustapausta; pitää lisäksi myönteisenä, että sairauslomalla olevien henkilöiden ja sairauspoissaolojen määrä väheni vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna;
25. pitää myönteisenä, että vuonna 2021 ei ilmoitettu työpaikkakiusaamisesta tai seksuaalisesta häirinnästä ja että tietosuojavaltuutettu vakuuttaa tarkkailevansa valppaasti, ettei tällaisia tapauksia esiinny tulevaisuudessa;
26. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu ja tietosuojaneuvosto ottavat palvelukseensa suhteellisen suuren määrän harjoittelijoita toimielimen kokoon suhteutettuna; panee lisäksi tyytyväisenä merkille, että kaikki maaliskuussa 2021 palvelukseen otetut kahdeksan harjoittelijaa ja lokakuussa 2021 palvelukseen otetut yhdeksän harjoittelijaa saivat palkkaa;

Eettiset toimintapuitteet ja avoimuus

27. panee merkille, että tietosuojavaltuutetun eettisiin toimintapuitteisiin, joita päivitettiin vuonna 2019, sisältyy muun muassa häirintää, eturistiriitojen ehkäisemistä ja muita eettisiä kysymyksiä koskevaa pakollista perehdyttämiskoulutusta uusille tulokkaille; panee merkille, että vuonna 2021 näiden alojen koulutusta annettiin 25 henkilölle ja että kaikkien toimielimen palvelukseen tulevien on allekirjoitettava salassapitovakuutus ja heidän on vakuutettava, ettei heillä ole eturistiriitoja; pitää lisäksi myönteisenä, että vuonna 2022 koulutukseen aiottiin lisätä väärinkäytösten paljastamista käsittelevä osio;
28. pyytää tietosuojavaltuutettua antamaan tietoja ylemmän johdon virkoja koskevista käytännesäännöistä, joiden laatiminen päätettiin aloittaa;
29. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2021 ei tehty OLAFin tutkimuksia tietosuojavaltuutetun tai tietosuojaneuvoston henkilöstön jäsenistä; toteaa, että Euroopan oikeusasiamies käsitteli vuonna 2021 yhtä tietosuojavaltuutettua koskevaa tapausta, joka saatettiin päätökseen ja jonka päätelmissä todettiin, että asiassa oli päästy sopimukseen, eikä tietosuojavaltuutetulle siten annettu suosituksia; on lisäksi tyytyväinen siihen, että vuonna 2021 ei esiintynyt eturistiriitatapauksia eikä väärinkäytösten paljastamistapauksia;
30. panee merkille, että tietosuojavaltuutettu ei tällä hetkellä käytä toimielinten välistä avoimuusrekisteriä mutta se julkaisee kokoustensa, myös edunvalvojien kanssa järjestettyjen kokousten, esityslistat ja taltioinnit ja puheenvuorot verkkosivustollaan; kehottaa tietosuojavaltuutettua saattamaan päätökseen sisäisen analyysinsä käytettävissä olevista vaihtoehdoista ja liittymään pakollista avoimuusrekisteriä koskevaan toimielinten väliseen sopimukseen;
31. panee tyytyväisenä merkille toimet, jotka tietosuojavaltuutettu suoritti kansalaisen tiedonsaantipyynnön johdosta; korostaa kuitenkin, että tietosuojavaltuutettu antoi asiassa päätöksen ennen kuin kaikki tosiseikat oli tarkistettu ja vahvistettu, vaikka valitusmenettelyä oli käsitelty yli kaksi vuotta ja se oli edelleen käynnissä vuoden 2022 lopussa; kehottaa tietosuojavaltuutettua tarkistamaan työjärjestystään, jotta varmistetaan

kansalaisten tekemien valitusten tehokas ja oikea-aikainen tarkastelu ottaen huomioon kaikki asiaankuuluvat tiedot;¹

32. toteaa, ettei vuonna 2021 ollut yhtään tapausta, jossa henkilöstön jäsen olisi lähtenyt toimielimestä yksityisen sektorin palvelukseen, eikä yhtään karenssiaikaa koskevaa tapausta; panee tyytyväisenä merkille, että talousarviosta ei myönnetty varoja entisille parlamentin jäsenille, komission jäsenille tai korkean tason (AD14 alkaen) virkamiehille toimimisesta neuvonantajana tai muussa roolissa;
33. kehottaa lopettamaan sellaisten ulkopuolisten yritysten käytön, jotka Yalen yliopiston laatiman luettelon² mukaan jatkavat edelleen toimintaansa Venäjällä;

Digitalisaatio, kyberturvallisuus ja tietosuojat

34. panee merkille, että vuoden 2021 talousarviositoumukset olivat 20 prosenttia suuremmat kuin vuonna 2020 tietotekniikkahankkeiden ja -laitteiden osalta, mukaan lukien videoneuvottelulaitteet, joiden ansiosta organisaatiossa voitiin järjestää hybridikokouksia;
35. toteaa, että Euroopan parlamentti tarjoaa monia keskeisiä tietoteknisiä toimintoja, myös kyberturvallisuuden alalla, yrityspalvelujen tarjoajana ja CERT-EU:n (tietotekniikan kriisiryhmä) kautta; pyytää tietosuojavaltuutettua pitämään silmällä yleisesti henkilötietojen vaihtoa unionin toimielinten välillä kyberturvallisuuden varmistamiseksi; pitää myönteisenä, että tietosuojavaltuutettu toteuttaa kuitenkin toimia parantaakseen digitaalista vaikuttavuuttaan ja turvallisuuttaan muun muassa antamalla säännöllistä kybertietoisuuden parantamista koskevaa koulutusta koko henkilöstölleen, mukaan lukien perehdyttämiskoulutus uusille tulokkaille;
36. on tyytyväinen siihen, että tietosuojavaltuutettu testaa ja esittelee edelleen avoimen lähdekoodin ratkaisujen käyttöä omisteisten välineiden vaihtoehtona, jotta voidaan estää riippuvuussuhteen syntyminen yhteen toimittajaan, säilyttää teknisten järjestelmien hallinta itsellä, vahvistaa käyttäjien yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa sekä lisätä turvallisuutta ja avoimuutta kansalaisia kohtaan; kannustaa tietosuojavaltuutettua tiedottamaan näistä näkökohdista muille unionin toimielimille;
37. suhtautuu myönteisesti uuteen TechSonar-aloitteeseen, jolla pyritään seuraamaan teknologian uusia suuntauksia, jotta voidaan ymmärtää paremmin niiden mahdollisia vaikutuksia yksittäisiin ihmisiin ja varmistaa kestävä digitaalinen tulevaisuus, jossa henkilötietojen suoja taataan;
38. muistuttaa, että tietosuojavaltuutetun työmäärä kasvaa todennäköisesti entisestään unionissa vahvistuvan digitalisaatiokehityksen, virastojen toimeksiantojen tarkistamisen ja komission erityisesti oikeus- ja sisäasioiden alalla esittämien aloitteiden vuoksi, ja toteaa, että näitä ovat lausunnot Europolin toimeksiannosta, digipalvelusäädös/digimarkkinasäädös, tarkistettu verkko- ja tietoturvadirektiivi sekä yhteiset lausunnot tekoälysäädöksestä ja EU:n digitaalisesta koronatodistuksesta; panee

¹ Asia koskee Alankomaiden kansalaisen van der Linden tapausta, josta on kerrottu tiedotusvälineissä. Jos koko menettely olisi voitu käsitellä nopeammin, kansalainen olisi saattanut olla tyytyväinen tietosuojavaltuutetulle vuoden 2020 jälkipuoliskolla tehdyn valituksen lopputulokseen.

² <https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain>

tyytyväisenä merkille tietosuojavaltuutetun yhteistyössä Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa lainsäädäntötyöhön antaman panoksen; painottaa, että taloudelliset ja henkilöresurssit on mukautettava kasvavaan työmäärään ja että tietosuojavaltuutetun määrärahoja on lisättävä vastaavasti.

Kiinteistöt

39. panee merkille, että kun Euroopan oikeusasiamies lähti Brysselissä sijaitsevasta rue Montoyer 30 -rakennuksesta lokakuun 2021 lopussa, tietosuojavaltuutetusta ja tietosuojaneuvostosta tuli tämän Euroopan parlamentin vuokralle antaman rakennuksen ainoat vuokralaiset; panee merkille, että rakennuksen kolme kerrosta kunnostettiin ja yli sata tietosuojavaltuutetun ja tietosuojaneuvoston henkilöstön jäsentä muutti työhuoneisiin; panee myös merkille, että kunnostukseen kuului rakennuksen nykyaikaistaminen ja mukauttaminen covid-19-pandemian jälkeisiin uusiin työoloihin, muun muassa uusien kannettavien videoneuvottelulaitteiden käyttöönotto;
40. panee merkille, että vuoden 2020 vastuuvapausmietinnössä Euroopan parlamentti kannusti tietosuojavaltuutettua ottamaan kiinteistöstrategiassaan huomioon liikuntarajoitteisten tai muiden vammaisten henkilöiden tarpeet; toteaa, että tietosuojavaltuutettu viittaa vastauksissaan Euroopan parlamentin kanssa tekemäänsä hallinnolliseen sopimukseen; kannustaa kuitenkin tietosuojavaltuutettua kiinnittämään kiinteistöstrategiassaan erityistä huomiota tähän asiaan;

Ympäristö ja kestävä kehitys

41. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu on jatkanut pyrkimyksiään tulla paperittomaksi toimielimeksi muun muassa varmistamalla, että laskujen maksukiertoa hallinnoidaan sähköisesti ja että henkilöstöhallinnon valinta- ja arviointiprosesseja hallinnoidaan paperittomasti;
42. on tyytyväinen siihen, että tietosuojavaltuutettu kannustaa edelleen julkisen liikenteen käyttöön korvaamalla 50 prosenttia julkisen liikenteen kuukausi- tai vuosimaksuista ja varaa edelleen pysäköintitiloistaan riittävästi tilaa henkilöstönsä polkupyörille;
43. panee merkille tietosuojavaltuutetun ilmoituksen, että se aikoo selvittää suunnitelmia asentaa aurinkopaneeleja Euroopan parlamentin sille vuokraamaan rakennukseen, ja kannustaa tietosuojavaltuutettua puoltamaan tällaisten paneelien asentamista;

Toimielinten välinen yhteistyö

44. pitää myönteisenä tietosuojavaltuutetun valvontatehtävässään tekemää yhteistyötä muiden unionin toimielinten, elinten ja virastojen ja erityisesti vastaperustetun EPPOn kanssa;
45. on tyytyväinen siihen, että tietosuojavaltuutettu seuraa tiiviisti Euroopan keskuspankin toteuttamaa digitaalisen euron arviointihanketta, jossa käsitellään muun muassa oikeutta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaa; toteaa, että tietosuojavaltuutettu tarvitsee lisäresursseja tämän hankkeen valvomiseen;
46. pitää myönteisenä tietosuojavaltuutetun tekemää aloitetta perustaa sekä tietosuojaneuvoston asiantuntijoista että ulkopuolisista asiantuntijoista koostuva

asiantuntijatukireservi, joka avustaa kansallisia tietosuojaviranomaisia näiden yhteisen edun kannalta merkittävässä tutkimuksissa ja täytäntöönpanotoimissa tekemässä työssä;

47. panee merkille, että tietosuojavaltuutettu kävi Europolin kanssa vuoropuhelua laajamittaisten tietoineistojen käsittelystä virastossa, jotta varmistetaan tietojen sääntöjenmukainen käsittely; panee merkille, että tietosuojavaltuutettu on tuonut syyskuusta 2020 lähtien useaan otteeseen esiin vakavan huolensa tietojen minimoinnista ja tietoineistojen säilyttämisestä ilman että rekisteröityjä luokitellaan; kannustaa tietosuojavaltuutettua jatkamaan vuoropuhelua näiden ongelmien ratkaisemiseksi;
48. panee merkille, että tietosuojavaltuutettu ei tehnyt vuonna 2021 uusia toimielinten välisiä sopimuksia mutta se tarkisti Euroopan parlamentin kanssa tehtyä hallinnollista sopimusta, jotta parlamentin tiloihin Strasbourgissa voitaisiin perustaa tietosuojavaltuutetun pysyvä toimisto, mikä auttaa myös pitämään tiiviimmin yhteyttä Euroopan neuvostoon ja helpottaa suuria määriä henkilötietoja käsittelevän eu-LISAn tietokantojen säännöllisiä tarkastuksia;
49. panee merkille tietosuojavaltuutetun Schrems II -strategian puitteissa käynnistetyt kaksi tutkimusta, jotka koskevat henkilötietojen siirtoa EU:n/ETA:n ulkopuolisiin maihin;

Viestintä

50. panee tyytyväisenä merkille, että tietosuojavaltuutettu järjesti vuonna 2021 tilaisuuksia, joilla pyrittiin myös vahvistamaan sen roolia ja parantamaan kansalaisten käsitystä sen tehtävästä, ja että näitä tilaisuuksia olivat muun muassa tietosuojapäivä, Eurooppapäivä, tietosuojavaltuutetun harjoittelijoiden konferenssi ja podcast-lähetys, tietosuojavaltuutetun kansalaisyhteiskuntahuippukokous, vuotuinen tietokoneita, yksityisyyden suoja ja tietosuoja käsittelevä konferenssi, maailmanlaajuinen tietosuojakokous ja tietosuojan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi;
51. arvostaa sitä, että tietosuojavaltuutettu valmisteli kahta sosiaalisen median alustaa – EU Voice ja EU Video – koskevan julkisen pilottivaiheen, ja toteaa, että ne käynnistettiin vuonna 2022 ja niiden tarkoituksena on edistää hajautettujen, vapaiden ja avoimen lähdekoodin teknologioiden käyttöä vaihtoehtona sosiaalisille verkostoille; katsoo, että nämä pilottialoitteet edistävät unionin datasuvereniteettia ja digitaalista suvereniteettia, joilla pyritään edistämään unionin riippumattomuutta digitaalisessa maailmassa;
52. suhtautuu myönteisesti tietosuojavaltuutetun pyrkimykseen seurata ja selittää suurelle yleisölle teknologian uusinta kehitystä ja sen mahdollista vaikutusta tietosuojaan ja yksityisyyteen TechDispatch- ja TechSonar-raporttien avulla; toteaa, että tarvitaan lisää teknisesti ammattitaitoisia työvoimaa, jotta voidaan varmistaa näiden tehtävien asianmukainen seuranta; panee tyytyväisenä merkille, että TechDispatch-aloite sai Global Privacy and Data Protection 2021 -palkinnon koulutuksen ja yleisen tietoisuuden luokassa 43. maailmanlaajuisessa tietosuojakokouksessa vuonna 2021; kannustaa tietosuojavaltuutettua lisäämään valmiuksiaan teknologian seurannan alalla ja käynnistämään havaintojaan ja suosituksiaan koskevia tiedotuskampanjoita.

31.1.2023

KANSALAI SVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka IX – Euroopan tietosuojavaltuutettu (2022/2089(DEC))

Valmistelija: Saskia Bricmont

EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee merkille, ettei tilintarkastustuomioistuimen kertomus talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2021 sisällä lainkaan Euroopan tietosuojavaltuutettua (EDPS) koskevia huomautuksia; kehottaa jälleen tilintarkastustuomioistuinta laatimaan kertomuksen EDPS:n tilinpäätöksestä huolimatta sen talousarvion pienuudesta ja rahoitustoimien vähäisestä määrästä, kun otetaan huomioon avoimuuden merkitys kaikkien unionin elinten asianmukaiselle toiminnalle;
2. panee tyytyväisenä merkille EDPS:n julkaiseman vuoden 2021 vuosikertomuksen; toteaa, että vuonna 2021 EDPS saavutti tai ylitti yhdeksästä keskeisestä tulosindikaattorista kahdeksassa asetetut tavoitteet ja ainoastaan yksi keskeinen tulosindikaattori jäi asetetusta tavoitteesta (88 prosenttia verrattuna 90 prosenttiin); panee erityisesti merkille, että EDPS:n kapasiteettirajoitteista huolimatta talousarvion toteuttamista koskevan keskeisen tulosindikaattorin tulos vuonna 2021 (86,12 prosenttia) oli parempi kuin asetettu tavoite (80 prosenttia) ja parempi kuin vuonna 2020 (72,33 prosenttia);
3. korostaa, että EDPS:llä on tärkeä neuvonta- ja valvontatehtävä sen varmistamisessa, että unionin toimielimet, elimet ja virastot, kuten Europol, Frontex, eu-LISA ja Eurojust, kunnioittavat kaikilta osin tietosuojaajaa; panee erityisesti merkille Eurojustin tietosuojatoimien ensimmäisen tietosuojatarkastuksen, joka tehtiin lokakuussa 2021; panee merkille, että lainsäädäntöä koskevat kuulemiset lisääntyivät vuonna 2021, jolloin EDPS osallistui 88 viralliseen lainsäädäntöä koskevaan kuulemiseen, kun vuonna 2020 niitä oli 27;
4. kehottaa EDPS:ää jatkamaan yhteistyötään tietosuojaviranomaisten kanssa, jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen lähestymistapa tietosuojaan kaikkialla Euroopassa;

5. panee merkille EDPS:n Schrems II -strategian puitteissa käynnistetyt kaksi tutkimusta, jotka koskevat henkilötietojen siirtoa EU:n/ETA:n ulkopuolisiin maihin;
6. panee tyytyväisenä merkille seurantatoimet, jotka EDPS suoritti annettuaan Europolille huomautuksen, sekä tietoihin pääsyä koskevien kansalaisten pyyntöjen jatkotoimet; panee merkille Europolia vastaan esitetyt yksittäiset valitukset ja sen, että Europol on jättänyt huomiotta EDPS:n antamat suositukset ja määräyksen¹;
7. suhtautuu myönteisesti uuteen TechSonar-aloitteeseen, jolla pyritään seuraamaan teknologian uusia suuntauksia, jotta voidaan ymmärtää paremmin niiden mahdollisia vaikutuksia yksittäisiin ihmisiin ja varmistaa kestävä digitaalinen tulevaisuus ja henkilötietojen taattu suoja;
8. panee merkille, että EDPS jatkoi vuonna 2021 covid-19-pandemian vaikutuksia tietosuojaan koskevaa seurantaa vuonna 2020 perustetun covid-19-työryhmänsä kautta; panee merkille, että EDPS julkaisi 9. elokuuta 2021 suuntaviivat, joihin sisältyy suosituksia EU:n toimielinten, elinten ja laitosten toimistolle paluuta koskevista strategioista;
9. muistuttaa, että EDPS:n työmäärä kasvaa todennäköisesti entisestään unionissa vahvistuvan digitaalisen siirtymää koskevan suuntauksen, virastojen toimeksiantojen tarkistamisen ja komission erityisesti oikeus- ja sisäasioiden alalla esittämien aloitteiden vuoksi ja että näitä ovat lausunnot Europolin toimeksiannosta, digipalvelusäädös/digimarkkinasäädös, tarkistettu verkko- ja tietoturvadirektiivi sekä yhteiset lausunnot tekoälysäädöksestä ja EU:n digitaalisesta koronatodistuksesta; panee tyytyväisenä merkille EDPS:n panoksen lainsäädäntötyöhön yhteistyössä Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa; painottaa, että henkilö- ja taloudelliset resurssit on mukautettava kasvavaan työmäärään ja että EDPS:n määrärahoja on lisättävä vastaavasti.

¹ https://edps.europa.eu/press-publications/press-news/press-releases/2022/edps-orders-europol-erase-data-concerning_en

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	31.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 54 -: 0 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Annika Bruna, Damien Carême, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Emil Radev, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Delara Burkhardt, Beata Kempa, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Jan-Christoph Oetjen, Rob Rooken, Róza Thun und Hohenstein, Dragoș Tudorache, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Niyazi Kizilyürek, David Lega

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

54	+
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Assita Kanko, Beata Kempa, Rob Rooker, Jadwiga Wiśniewska
PPE	Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Andrzej Halicki, David Lega, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Karlo Ressler, Sara Skytvedal, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Renew	Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Yana Toom, Dragoș Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Caterina Chinnici, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Matjaž Nemeč, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
The Left	Konstantinos Arvanitis, Clare Daly, Cornelia Ernst, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

0	-

6	0
ID	Annika Bruna, Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	28.2.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 24 -: 1 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Corina Crețu, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Jean-François Jalkh, Mislav Kolakušić, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Michèle Rivasi, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Eider Gardiazabal Rubial, Elżbieta Rafalska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Fabienne Keller, Katrin Langensiepen

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

24	+
ECR	Elzbieta Rafalska
ID	Jean-François Jalkh
PPE	José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Fabienne Keller, Alin Mituța
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Sándor Rónai, Lara Wolters
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Daniel Freund, Katrin Langensiepen, Michèle Rivasi

1	-
NI	Mislav Kolakušić

1	0
ID	Joachim Kuhs

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää